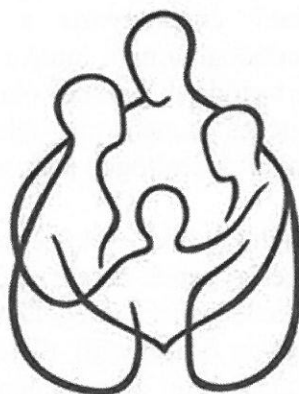

Szakmai beszámoló

A 2018. évi Gyermekvédelmi és Gyermekjóléti Feladatok Átfogó Értékeléséhez

„A gyermekkor évei azok az esztendők, amikor a szív a legérzékenyebb, leghajlékonyabb. Amit oda elültetnek, azt aligha lehet valaha is onnan kipusztítani.”

J. F. Oberlin

Összeállította: Bartalos Krisztina intézményvezető

Az Enyingi Család- és Gyermekjóléti Központ (a továbbiakban Intézmény) 2018. évben is eleget tett a 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásairól (továbbiakban Szociális törvény), valamint a 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: Gyermekvédelmi törvény) előírt feladatainak.

Az egyes szociális, gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény több helyen módosította a gyermekek védelméről, a gyámügyi és szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló érvényes rendeleteket. A változás érintette a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás feladatok integrálását, valamint a család és gyermekjóléti szolgálat és központ kialakítását is, melynek elsődleges célja volt a gyermekjóléti szolgálatok megerősítése.

A család – és gyermekjóléti szolgálat, illetve a központ a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás bázisán, kötelező önkormányzati feladatként jött létre 2016. január 1-én.

Enying járás településein élők számára az alábbi gyermekjóléti alapellátásokat biztosítottuk:

- család – és gyermekjóléti szolgáltatás
- család – és gyermekjóléti központ

Család és Gyermekjóléti Szolgáltatás

2016. január 1-ét követően feladataink egy részét a gyermekjóléti szolgáltatás (Gyvt.40.§.), másik részét a családsegítés (Szt. 64.§.) szolgáltatásainak ellátása jelentette.

Személyi feltételek:

Két fő családsegítő és 1 fő szociális asszisztens látta el a Szolgálat feladatait Enying város vonatkozásában.

Tárgyi feltételek:

A családsegítő szolgálatnál meghatározott, előre megbeszélte időpontokban elérhető a pszichológia tanácsadás, interjú szoba. A hely sajnos nem biztosított lehetőséget kis létszámú csoportos foglalkozásokra, közösségi szociális munkát érintő rendezvények megszervezésére.

Az intézmény részére alapvető irodatechnikai eszközök csak részben álltak rendelkezésre az adminisztrációs munka elvégzéséhez, az önálló munkavégzéshez. Telefon, internet-hozzáférés, nyomtató és fénymásoló biztosítottak. Az akták tárolása az adminisztrációs szobában történt. Az intézmény tulajdonában nincs személygépkocsi, így a munkatársaknak a saját tulajdonú gépkocsi használatát engedélyezte a munkáltató, ehhez költségtérítést biztosított. A fizikai tér jellegéből adódóan a napi munka szervezése időről időre kihívás elé állította a kollégákat. Az ügyfelek torlódása gyakran okozott feszültséget mind a kliensek, mind a kollégák között. Az ügyintézés menete már jelentős mértékben elektronikus úton történik, ami indokolja a részben elavult számítógép park további fejlesztését.

Szakmai tevékenység:

A gyermekjóléti szolgáltatás a szociális munka eszközeinek és módszereinek alkalmazásával szolgálja a gyermekek testi, lelki egészségének megőrzését, elősegíti a gyermekek családban történő nevelkedését, veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyhelyzet megszüntetését. Tevékenysége körében összegyűjti illetékességi területén a gyermekekkel kapcsolatos információkat, tájékoztatást nyújt a családokat érintő támogatási lehetőségekről, segíti a családokat, illetve a gyermekek érdekeinek érvényesítésében, a család tagjaival és a humánszolgáltató rendszer más tagjaival együttműködve támogatást ad ahhoz, hogy a gyermekek otthoni környezetükben, kiegyensúlyozottan nevelkedhessenek. Szociális munka eszközeivel, humánszolgáltatások biztosításával igyekszik elkerülhetővé tenni a hatósági beavatkozást. Megteremti annak lehetőségét, hogy a szükséges (elkerülhetetlen) hatósági intézkedéseket körültekintő előkészítő munka után hozza meg az illetékes hatóság.

Az Intézmény az ellátottak számára nyitva álló helyiségek ügyfélfogadási idejével igyekszik a lakosság számára a szükségletek szerinti elérést biztosítani, tekintettel, arra hogy a segítő folyamat, az esetkezelés meghatározott időközönkénti személyes kapcsolatot feltételez,

amelyhez a segítő szakember jelenléte elengedhetetlen. Ennek gyakorlata a szakmai protokollok betartása mellett a helyi igények figyelembevételével került kialakításra.

A Szolgálat munkatársai 8130 Enying, Szabadság tér 2. szám alatt nyitva álló helyiségben fogadták ügyfeleiket.

Nyitva tartás, ügyfélfogadás: hétfő, szerda: 08.00-16.00 óráig

péntek: 08.00-12.00 óráig

A család – és gyermekjóléti szolgálat igénybevétele önkéntes, a segítséget kérők problémái különféle szinteken jelentkeznek. Az önkéntesség előfeltételezi az igényekhez és szükségletekhez igazodó időbeli korlátokat. A megkezdett segítő folyamat, az esetkezelések, csoportmunkák rendszerességét az érintettek, a segítő és a segített határozza meg.

Az intézmény célja és szakmai feladatai

Az intézmény az ellátási területén élő, szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, valamint a krízishelyzetbe került egyének és családok számára nyújt segítő szolgáltatást. Célja az egyének és családok életvezetési képességének megőrzése, a problémák kialakulásának megelőzése, kiváltó okok feltárása, krízishelyzetek kezelése, a kialakult problémák megszüntetésének elősegítése a szociális munka eszközeinek, módszereinek, valamint a szociális szakember készségeinek alkalmazásával.

A szociális munka célja

Egyének, családok, társadalmi csoportok, közösségek életében jelentkező problémák gyakorlati kezelése. Probléma megoldási javaslatok kialakításával elérendő célunk a hátrányos szociális helyzet enyhítése, ezáltal elősegítve az egyének, családok, csoportok, és környezetük közötti összhangot. Módszerei alkalmazásával képessé teszi a klienseket az önálló életvitel biztosítására, emberi méltóságuk megtartására, segítve őket abban, hogy a társadalom elfogadott, megbecsült tagjaként élhessék életüket. Az alkalmazott tevékenység egyszerre korrekatív és preventív jellegű, mely direkt és indirekt módszerek alkalmazásával valósítható meg.

A szolgálat a megelőzés érdekében az alábbi tevékenységeket biztosítja:

- egyéni esetkezelést,
- a családban jelentkező működési zavarok, konfliktusok megoldásának elősegítését,
- segítő beszélgetést,
- tájékoztatást a szociális, társadalombiztosítási és a gyermekek után járó ellátásokról,
- információadást,
- ügyintézésben segítségnyújtást,
- családlátogatást,
- krízishelyzet esetén hatósági beavatkozást kezdeményez,
- a tartós-és a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus-, a szenvedély-, illetve pszichiátriai betegek, a kábítószer problémákkal küzdők és egyéb szociálisan rászorult személyek megsegítését,
- pszichológiai tanácsadáshoz való hozzájutást,
- közösségi szociális munkát,
- hátralékkezelési tanácsadást,
- önkormányzati támogatás felhasználásában való közreműködést, élelmiszervásárlást,
- szünidei gyermekétkeztetés lebonyolításában való részvételt.

Veszélyeztetett kiskorúak adatai 2018. évi KSH OSAP 1696 1.13. tábla adatai:

Sor-szám	Okok	Gyermekek száma	Jogerős hatósági intézkedésben érintett gyermekek száma																												
01	Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma (02+18+26+30. sorok összege)	163	22																												
02	Környezeti főcsoport	96	12																												
03	<table border="1"> <tr> <td colspan="2">nevelési probléma</td> <td rowspan="17">okból veszélyeztetettek</td> </tr> <tr> <td colspan="2">szülők, család életvitele</td> </tr> <tr> <td colspan="2">családi konfliktus</td> </tr> <tr> <td colspan="2">szülő(k) betegsége</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">gyermek családon belüli bántalmazása</td> <td>fizikai</td> </tr> <tr> <td>lelki</td> </tr> <tr> <td>szexuális</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">gyermek elhanyagolása</td> <td>fizikai</td> </tr> <tr> <td>lelki</td> </tr> <tr> <td colspan="2">egyéb személyek, rokonok általi veszélyeztetés</td> </tr> <tr> <td colspan="2">iskolai kirekesztés, erőszak</td> </tr> <tr> <td colspan="2">kortárs csoport negatív hatása</td> </tr> <tr> <td colspan="2">elégtelen lakáskörülmények</td> </tr> <tr> <td colspan="2">kilakoltatás veszélye</td> </tr> <tr> <td colspan="2">munkanélküliség</td> </tr> </table>	nevelési probléma		okból veszélyeztetettek	szülők, család életvitele		családi konfliktus		szülő(k) betegsége		gyermek családon belüli bántalmazása	fizikai	lelki	szexuális	gyermek elhanyagolása	fizikai	lelki	egyéb személyek, rokonok általi veszélyeztetés		iskolai kirekesztés, erőszak		kortárs csoport negatív hatása		elégtelen lakáskörülmények		kilakoltatás veszélye		munkanélküliség		23	-
nevelési probléma		okból veszélyeztetettek																													
szülők, család életvitele																															
családi konfliktus																															
szülő(k) betegsége																															
gyermek családon belüli bántalmazása			fizikai																												
			lelki																												
			szexuális																												
gyermek elhanyagolása			fizikai																												
			lelki																												
egyéb személyek, rokonok általi veszélyeztetés																															
iskolai kirekesztés, erőszak																															
kortárs csoport negatív hatása																															
elégtelen lakáskörülmények																															
kilakoltatás veszélye																															
munkanélküliség																															
04					8	3																									
05			17	-																											
06		-	-																												
07		-	-																												
08		-	-																												
09		-	-																												
10		9	9																												
11		14	-																												
12		-	-																												
13		-	-																												
14		2	-																												
15		21	-																												
16		2	-																												
17		-	-																												
18	Magatartási főcsoport összesen (az érintett gyermekekre vonatkozóan)	11	5																												
19	<table border="1"> <tr> <td colspan="2">gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség</td> </tr> <tr> <td colspan="2">drogfogyasztás</td> </tr> <tr> <td colspan="2">alkoholfogyasztás</td> </tr> <tr> <td colspan="2">játékszenvedély</td> </tr> <tr> <td colspan="2">csavargás</td> </tr> <tr> <td colspan="2">tankötelezettség elmulasztása (50 tanóra és egyéb)</td> </tr> <tr> <td colspan="2">egyéb</td> </tr> </table>	gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség		drogfogyasztás		alkoholfogyasztás		játékszenvedély		csavargás		tankötelezettség elmulasztása (50 tanóra és egyéb)		egyéb		1	-														
gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség																															
drogfogyasztás																															
alkoholfogyasztás																															
játékszenvedély																															
csavargás																															
tankötelezettség elmulasztása (50 tanóra és egyéb)																															
egyéb																															
20		-	-																												
21		-	-																												
22		-	-																												
23		1	-																												
24		9	5																												
25		-	-																												
26	Egészségi főcsoport összesen (az érintett gyermekekre vonatkozóan)	5	-																												
27	<table border="1"> <tr> <td colspan="2">tartós betegség</td> </tr> <tr> <td colspan="2">fogyatékoság</td> </tr> <tr> <td colspan="2">magatartás- vagy tanulási zavar</td> </tr> </table>	tartós betegség		fogyatékoság		magatartás- vagy tanulási zavar		1	-																						
tartós betegség																															
fogyatékoság																															
magatartás- vagy tanulási zavar																															
28		1	-																												
29		3	-																												
30	Anyagi főcsoport összesen (az érintett gyermekekre vonatkozóan)	51	5																												
31	Családok száma, amelyekben a veszélyeztetett kiskorúak élnek	69	3																												
32	A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak közül (01 sor) a központ felé továbbított esetek száma	3	-																												
33	<table border="1"> <tr> <td colspan="2">hatósági intézkedés kezdeményezése miatt</td> </tr> <tr> <td colspan="2">központ által nyújtott speciális szolgáltatások miatt</td> </tr> </table>	hatósági intézkedés kezdeményezése miatt		központ által nyújtott speciális szolgáltatások miatt		3	-																								
hatósági intézkedés kezdeményezése miatt																															
központ által nyújtott speciális szolgáltatások miatt																															
34		9	-																												
35	A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak közül (01 sor) súlyos veszélyeztetettség miatt közvetlenül hatósági intézkedésre javasolt esetek (a központ értesítése mellett) száma	-	-																												
36	Veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma tárgyév december 31-én	58	14																												

A szakmai tevékenységek adatai, a szolgáltatásban részesülők száma szerint, együttműködési megállapodás alapján vagy nem együttműködési megállapodás alapján
2018. évi KSH OSAP 1696 1.8. tábla adatai:

Sor- szám	Megnevezés		Szolgáltatásban részesülők száma
			b
01	Információnyújtás		11
02	Segítő beszélgetés		120
03	Tanácsadás		46
04	Ügyintézéshez segítségnyújtás		113
05	Konfliktuskezelés		4
06	Kriziskezelés		4
07	Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez	pénzbeli	27
08		természetbeni	46
09	Közvetítés	másik szolgáltatáshoz	10
10		ebből (09-ből): átmeneti gondozásba	-
11		család- és gyermekjóléti központhoz	4
12	Esetkonferencia		12
13	Esetmegbeszélés		18
14	Esetkonzultáció		-
15	Szakmaközi megbeszélés		6
16	Szociális és mentálhigiénés csoportmunka		-
17	Egyéni és csoportos készségfejlesztés		6
18	Közösségfejlesztés		12
19	Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés		18
20	Családlátogatás		63
21	Adományközvetítés		69
22	Hátralékkezelési tanácsadás		5
23	Munkavállalási, pályaválasztási tanácsadás		21
24	Mediáció		-
25	Kapcsolattartási ügyelet		4
26	Családterápia		-
27	Pszichológiai tanácsadás		10
28	Jogi tanácsadás		-
29	Iskolai szociális munka a Gyvt. 40. § (2) bek. e) pontja alapján		-
99	Összesen (01–09, 11–29 sorok összege)		587

2018 évi KSH OSAP 1696 1.7. tábla adatai:

Sor- szám	Megnevezés		Szolgáltatásban részesülők száma
			b
01	Információnyújtás		342
02	Segítő beszélgetés		104
03	Tanácsadás		71
04	Ügyintézéshez segítségnyújtás		116
05	Konfliktuskezelés		26
06	Kríziskezelés		44
07	Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez	pénzbeli	109
08		természetbeni	39
09	Közvetítés	másik szolgáltatáshoz	16
10		ebből (09-ből): átmeneti gondozásba	-
11		család- és gyermekjóléti központhoz	3
12	Esetkonferencia		8
13	Esetmegbeszélés		66
14	Esetkonzultáció		3
15	Szakmaközi megbeszélés		6
16	Szociális és mentálhigiénés csoportmunka		-
17	Egyéni és csoportos készségfejlesztés		1
18	Közösségfejlesztés		41
19	Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés		27
20	Családlátogatás		93
21	Adományközvetítés		114
22	Hátralékkezelési tanácsadás		-
23	Munkavállalási, pályaválasztási tanácsadás		21
24	Mediáció		-
25	Kapcsolattartási ügyelet		-
26	Családterápia		-
27	Pszichológiai tanácsadás		-
28	Jogi tanácsadás		-
29	Iskolai szociális munka a Gyvt. 40. § (2) bek. e) pontja alapján		-
99	Összesen (01–09, 11–29 sorok összege)		1244

Prevenációs programok:

Nyári tábor: a nyári szünetben egy hetes Erzsébet tábort szerveztünk, melyen összesen 30 fő vett részt.

Az EFOP. 3.2.9-16-2016-00010-es óvodai és iskolai szociális munka keretein belül drog prevenciós előadást, egészségvetést, kirándulásokat szerveztünk a járás településeinek közoktatási intézményeiben.

Adománykövetítés:

Karácsony közeledtével cipős doboz ajándécsomagokat, ruhákat és élelmiszercsomagokat gyűjtöttünk a rászoruló gyermekeknek és családjaiknak, a helyi civil szervezetek (nyugdíjasklubok) és egyházak bevonásával. A koordinációt mi láttuk el, elkerülve azt a helyzetet, hogy egyetlen rászoruló család is kimaradjon az adománykövetítésből.

Egész évben elérhető klienseink számára az ingyenes ruhaadományozás, melyet lakossági felajánlásból tudunk biztosítani a rászorulóknak számára. Több esetben bútorok adományozására is sor került, szintén lakossági felajánlások útján.

Szünnidei gyermekétkeztetés:

2018. év során a nyári szünnidei gyermekétkeztetés mellett, gondoskodtunk a tavaszi, az őszi és a téli szünetekben is a szünnidei gyermekétkeztetés lebonyolításáról.

Észlelő és jelzőrendszer működtetése körében:

- A jelzésre kötelees szervezetek figyelmét felhívtuk a veszélyeztetettség jelzésére, krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatás érdekében.
- Fogadtuk a beérkezett jelzéseket és felkerestük az érintett személyt, illetve családot az általunk nyújtott szolgáltatásokról való tájékoztatás érdekében.
- Az intézkedés megtételéről tájékoztattuk a jelzést tevőt, ha annak személye ismert és nem sérti meg a zárt adatkezelés kötelezettséget.
- A beérkezett jelzésekről és azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készítünk a család- és gyermekjóléti központnak.
- A jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében szakmaközi megbeszélést szervezünk évente hat alkalommal, az elhangzottakról feljegyzést készítünk.

A jelzőrendszeri tagok számára megrendezett szakmaközi megbeszéléseken voltak olyan jelzőrendszeri tagok, akik nem képviselték intézményüket.

Helyettes szülői hálózat szervezésében való közreműködés:

A gyermekek átmeneti gondozását- szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére vagy beleegyezésével – ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt, és a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani.

2018. évben nem működött a településen helyettes szülői ellátás, erre a feladatra képzett személyek hiánya miatt.

Család – és Gyermekjóléti Központ

Az Intézmény járási szinten az alábbi településeken végzi munkáját: Enying, Mezőszentgyörgy, Lepsény, Kisláng, Mátyásdomb, Dég, Mezőkomárom, Szabadhidvég, Lajoskomárom.

A központ a 8130 Enying, Kossuth u. 22. szám alatt működött.

A szakmai egységben 1 fő intézményvezető, 1 fő intézményvezetői-asszisztens, 3 fő esetmenedzser, 1 fő óvodai-iskolai szociális segítő és 1 fő szociális asszisztentst foglalkoztattunk. Személyi feltételekben 2018-ban több változás is történt, a törvényi szabályozásnak megfelelően a szakmai létszám emelésére került sor, 1,5 fővel növekedett a szakemberlétszám előírás. Viszont a szakemberhiány és a fluktuáció állandó gondot okozott az intézményünkben. Betegség, szabadság esetén nagyon nehéz a helyettesítés megoldása is.

Tárgyi feltételek:

Tárgyi feltételeinket igyekszünk folyamatosan javítani és fejleszteni.

A tavalyi év során minden munkatárs számára biztosítottak voltak a megfelelő technikai eszközök a munkavégzéshez. Az esetmenedzserek egy kb. 20 négyzetméteres helyiségben osztoztak az iskolai szociális munkással és az asszisztenssel, ami nagyban nehezítette a munkavégzésünket. Amennyiben ügyfél érkezett nem volt számára biztosított az a környezet, amelyben egy segítő beszélgetést kivitelezni lehetett. A területi munka ellátását helyközi buszjáratokkal és saját használatú személygépkocsival oldottuk meg, ehhez a költségtérítés biztosított.

Szakmai tevékenység:

A család – és gyermekjóléti központ az alapfeladatin túl – a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében – a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő speciális szolgáltatásokat nyújt illetékességi területén.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységeket lát el.

Javaslatot tesz:

- védelembe vételre
- megelőző pártfogásra
- ideiglenes hatályú elhelyezésre
- nevelésbe vételre
- családba fogadásra
- családba fogadó gyám kirendelésére
- tankötelezettség teljesítésének előmozdítására
- leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására
- családi pótlék természetben történő nyújtására.

A javaslatétel során a gyermekbántalmazástól, elhanyagolástól való védelemhez való jogát, saját családjában történő nevelkedéséhez és családi kapcsolatainak megtartásához, ápoláshoz való jogát, valamint a gyermek véleményét vettük/vesszük elsősorban figyelembe.

2018. évben a Család – és Gyermekjóléti Központ által nyilvántartott bűnmegelőzési program egy alkalommal került megrendezésre minden közoktatási intézményben az EFOP. 3.2.9-16-2016-00010 pályázat keretén belül.

2018. év során az alábbi speciális szolgáltatások voltak elérhetőek a városban élő gyermekek és családjaik részére:

- pszichológiai tanácsadás
- kapcsolattartási ügyelet
- készenléti szolgálat
- addiktológiai konzultáció

Addiktológiai konzultáció

A konzultáció a szenvedélybetegségben, függőségben (alkohol, drog, stb) érintetteknek segít a felépülés folyamatába.

Az addiktológiai konzultáció előzetes bejelentkezés alapján biztosított pszichológusunk közreműködésével a Wichern Alapítványon keresztül.

Kapcsolattartási ügyelet: A gyermek a kapcsolattartásra jogosult szülővel, nagyszülővel, testvérrel stb. a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt beltéri játékokkal felszerelt környezetben biztosította a Központ.

Készenléti szolgálat: A Család – és Gyermejkölési Központ nyitvatartási idején túl (hétköznap: 16 órától, másnap 7.30-ig, hétvégén: péntek 13.00-tól hétfő 7.30-ig) felmerülő krízishelyzetekben azonnali telefonos segítséget, tanácsadást nyújt állandóan hívható telefonszámán.

Pszichológiai tanácsadás: Előzetes egyeztetést követően megbízási szerződéssel dolgozó pszichológus szakemberek bevonásával történik.

Összegzés:

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján elmondható, hogy Enying városában és a járásban jelentkező szociális problémák halmozottan és koncentráltan vannak jelen. Az itt élő lakosság legfőbb problémája anyagi természetű, az aktív korú lakosságon belül sok az ellátás nélküli, munkanélküli vagy egyéb ellátásból – passzív jövedelemből – élő ember.

Jellemző az albérletben élőkre, hogy gyakran halmoznak fel lakbérhátralékot, illetve sok esetben elmaradnak a közüzemi díjak befizetései is, valamint a felvett különböző hitelek törlesztése. Az anyagi probléma mellett nő a gyermeknevelési problémák és életviteli gondok száma is.

Településen élők esetében elmondható, hogy jellemzően a 35-39 éves korosztály veszi igénybe szolgáltatásainkat. Ezt követően egyre nagyobb számban jelentkeznek a nyugdíjas kort megelőző, 60 életévet még be nem töltött aktív korúak, akik – koruknál fogva, illetve képzettség nélkül – nem tudnak már elhelyezkedni a munkaerőpiacon. Jellemző továbbá, hogy a szolgáltatásainkat igénybe vevők között jelentkeznek azok a családok, ahol 3 vagy több kiskorút nevelnek. Többségében ezek a családok albérletben élnek, vagy szívességi lakáshasználóként élnek az ingatlanban, egy kereső van (több esetben csak alkalmi munkával), közüzemi díjhátralékot halmoznak fel. Jövőképük tehát bizonytalan, az ő esetükben a családgondozás csak „tűzoltás” jellegű lehet.

A rendőrségi jelzések főként a családi konfliktusokból adódnak. Az iskolai jelzéseket az igazolatlan iskolai hiányzások indokolják, bár a deviáns viselkedés is egyre nagyobb szerepet kap. A 2018-as évben, a kliensek összetételben az anyagi problémákkal küzdő klienseken túl megjelent a jobb anyagi körülmények között élő ügyfélkör is a kapcsolattartási problémák kapcsán. Ennek ellenére is többségében maradtak az anyagi problémákkal küzdő kliensek. Jó néhány esetben előfordul, hogy meggondolatlanul hiteleket vesznek/vettek fel, melyeket nagy nehézségek árán vagy egyáltalán nem tudnak törleszteni, s bekerülnek az adósságspirálba.

Ennek legfőbb oka elsősorban a munkanélküliség, az alacsony jövedelem. Az elmaradások hátterében a munkanélküliségen és az alacsony jövedelmen túl jelen vannak még olyan problémák, mint az alacsony iskolai végzettség, amely az elhelyezkedést nehezíti, a betegség és a szenvedélybetegség.

Néhányan azzal a kéréssel fordulnak intézményünk felé, hogy önkormányzati lakást szeretnének igényelni.

Nevelésbe vételi javaslatok esetén, az elhelyezést kiváltó okok minden esetben összetetten jelentkeznek és sokszor annyira összefüggésben vannak egymással, hogy a szakember számára is komoly mérlegelést kíván pontos besorolásuk. Meg kell vizsgálni a család szerkezetét, struktúráját, a szülők és a gyermek személyiségjegyeit, magatartási attitűdjüket, kapcsolatrendszerüket, iskolázottságukat, a szülők munkaerő-piaci helyzetét, a gyermek iskolai teljesítményét, kortárskapcsolatait. Nemcsak a szülők életvezetési nehézségeiről beszélhetünk,

vagy a gyermek magatartásproblémájáról. Ennek függvényében kell kidolgoznunk egy komplex gondozási tervet, kitűzni a célokat, és motiválni e célok megvalósításához szükséges feladatok elvégzését. A 2018-as évben is nagyon nagy segítséget jelentett, hogy a Család – és Gyermekjóléti Központban lehetőség nyílt a pszichológiai konzultációra, a kamaszkorban lévő ellátottjaink zömében olyan komoly konfliktusban állnak szüleikkel, hogy ezeket már csak egy harmadik szakember bevonásával képesek rendbe hozni. Elsődleges célunk a családba történő visszagondozás, a családot azonban sokszor komolyan meg kell segíteni, hogy a benne torz módon működő alrendszerek, kapcsolatok helyre álljanak, és újra alkalmas legyen a család a gyermek nevelésére, gondozására. Évről évre tapasztaljuk, hogy a problémák egyre mélyebbek, egyre összetettebbek és egyre nagyobb szakértelmet, egyre szélesebb körű ellátást igényelnek. Szakmai munkánk során nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekekkel való tanulásra, a gyermekek iskolai előmenetelében való segítségnyújtásra, valamint az egyéni fejlesztésükre.

2018. évben az alábbi problémák miatt történt beavatkozás a gyermekek ügyében, melyek között új probléma típusok jelentek meg, illetve növekedést mutat arányuk.

- anyagi problémák
- szülők életvitele
- elhanyagoló szülői attitűd
- igazolatlan iskolai hiányzások
- családon belüli konfliktusok
- rossz lakáskörülmények
- agresszivitás a családon belül
- szabálysértést elkövető gyermekek
- bántalmazás (érzelmi, fizikai, szexuális)
- gyermekekkel kapcsolatos magatartási problémák
- kortárssal szembeni agresszió
- iskolai kirekesztés

2018-ban összesen 32 védelembe vett gyermek, 8 ideiglenes hatállyal elhelyezett, 38 nevelésbe vett és egy utógondozott gyermek volt.

Az észlelő és jelzőrendszer aktivitása az alapja az eredményes működésnek. Munkánkat nagyban meghatározza, hogy miként működik a jelzőrendszer, hisz a tőlük kapott információk alapján nyílik mód a veszélyeztetett, elhanyagolt gyermekek feltérképezésére vagy a krízishelyzetbe került személlyel való kapcsolatfelvételre. A jelzőrendszer tagjai a saját területükön végzett munkájukkal teszik hatékonyabbá a Család – és Gyermekjóléti Központ munkáját, mivel az időben jelzett problémákat eredményesebben lehet kezelni. Megfigyelhető, hogy szakembereinkre eszközként tekintenek a szülők, akiket a maguk érdekében és a másik ellen igyekeznek felhasználni. Az ilyen szülők sajnos gyakran nem képesek eltávolodni a helyzettől, abban a maguk szerepét kívülről kicsit megvizsgálni, más szempontokat is figyelembe venni. Ez legtöbbször odavezet, hogy a gyermek jogai és érdekei eltörpülnek, kizárólag a másik fél bántására és a saját győzelmükre koncentrálnak.

Gyakran bizalmatlanság és rosszul értelmezett, vélt vagy valós érdekeik mentén alapvető információkat is eltitkolnak, vagy csak egyszerűen nem közölnek, együttműködést nem tanúsítanak. Ezen esetekben a szülők és a szociális szakemberek céljai még véletlenül sem találkoznak. Szükségessé vált olyan szolgáltatások bevonása, mint a mediáció, illetve családterápia.

2018 decemberében a Fejér Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala tartott szakmai ellenőrzést az intézményben. Az ellenőrzés kiterjedt a szakmai munka szabályszerűségére és a szakmai munka minőségére. A gyermekjóléti munka tekintetében kisebb hiányosságokat állapított meg az ellenőrző hatóság, melyek kijavítása az ellenőrzést

követő hetekben megtörtént. Szeretnénk, ha az Intézmény által nyújtott szolgáltatások köre bővülne és a települések lakosságának megelégedésére szolgálna. Ehhez munkatársaink emberszeretete, hivatástudata és szakértelme nagymértékben hozzájárul.

„Nem csak azért vagyunk felelősek, amit teszünk, hanem azért is, amit nem.”

Lao Ce

Enying, 2019. április 4.

Bartalos Krisztina
intézményvezető